

Osavuosisraportti 10-12/2019 Mh 17.2.2020

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman toteuttaminen Keski-Pohjanmaan liitolla

Keski-Pohjanmaan liitolle on osoitettu myöntövaltuutta (EU+valtio) Kestävää kasvua ja työtä Suomen rakennerahasto-ohjelmaan koko ohjelmakaudella 2014-2020 tähän mennessä seuraavasti:

Myöntövaltuuksien jakopäätös /TEM/EURA2014		K-P liitolle osoitettu myöntövaltuus/ K-P liiton rahoituskehys	Muiden maakuntien rahoituskehyksestä K-P liitolle ylimaakunnallisiin hankkeisiin osoitettu valtuus	K-P liiton valtuudesta Lapin liitolle ylimaakunnalliseen hankkeeseen siirretty valtuus	Yhteensä
TEM päätös 14.10.2014	2014	1 962 000			
TEM päätös 27.2.2015	2015*	2 220 000		-50 154	
TEM päätös 1.9.2015	2015		224 338		
TEM päätös 11.9.2015	2015		167 352		
TEM päätös 11.3.2016	2016	2 148 000			
TEM päätös 30.6.2016	2016		113 372		
TEM päätös 3.2.2017	2017	2 982 000			
TEM päätös 5.12.2018	2018	3 909 986			
TEM päätös 31.1.2019	2019-2020	6 317 000			
TEM päätös 11.2.2019	2019-2020		279 203		
TEM päätös 11.2.2019	2019-2020		229 551		
TEM päätös 15.10.2019	2019-2020		327 846		
TEM päätös 2.12.2019	2019-2020			-57 099,43	
	Yhteensä	19 538 986	1 341 662	-107 253,43	20 773 394

*Vuoden 2015 K-P liiton valtuudesta on siirretty 50 154 € Lapin liitolle ylimaakunnallisen hankkeen rahoittamiseen

*Vuoden 2019-2020 K-P liiton valtuudesta on siirretty 57 099,43 € Lapin liitolle ylimaakunnallisen hankkeen rahoittamiseen

Keski-Pohjanmaan liiton myöntövaltuuden (EU+valtio) käyttötilanne 20.1.2020:

	EU+valtio
Myöntövaltuus 2014-2020	20 773 394
Varattu	19 062 172
Jäljellä	1 711 222

Saapuneet hakemukset ajalla 1.7.2019 – 4.10.2019:

<i>Erityistavoite</i>	<i>Päähakija</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Haettu EU+valtio (€)</i>	<i>Käsitelty MYRS/MYR</i>
3.2	Centria ammatti-korkeakoulu Oy	DigiKokkola – Avoin data älykkään kaupunkikehityksen mahdollistajana	279 616	
3.2	Centria ammatti-korkeakoulu Oy	HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (kehittämisisio)	245 000	
3.2	Centria ammatti-korkeakoulu Oy	HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (investointiosio)	91 000	
3.2	Centria ammatti-korkeakoulu Oy (Luonnonvarakeskus)	MAAKIERTO KP - Hidasliukoisen N/P-rikkaan maanparannusaineen valmistaminen hyödyntäen maa-alkaliaktivoitua tuhkaa sekä teollisuuden ja bionalouden sivuvirtoja Keski-Pohjanmaan alueella	353 184	
3.2	Jyväskylän yliopisto	ULTRA - Uudet vähähiiliset tekoälyä hyödyntävät ratkaisut ympäristön seurannassa	388 671	
4.1	Jyväskylän yliopisto (Kansamusiikki-instituutti ry)	Aineettoman kulttuuriperinnön kestävä hyödyntäminen aluekehittämisessä (AIKKU)	230 755	
4.1	Jyväskylän yliopisto (Vaasan yliopisto)	Genius Loci Lab (GLab) - Kulttuuriperinnöstä tarinatuotteita ja elinvoimaa Keski-Pohjanmaalle	371 577	
4.1	Luonnonvarakeskus (Centria amk, Suomen metsäkeskus)	Hakkuutähteistä arvoaineiksi - HAKA	302 323	
4.1	Jyväskylän yliopisto (Centria amk, Kosek)	Osaamista Keski-Pohjanmaalle	319 470	
4.1	Jyväskylän yliopisto	WELCOME	172 957	

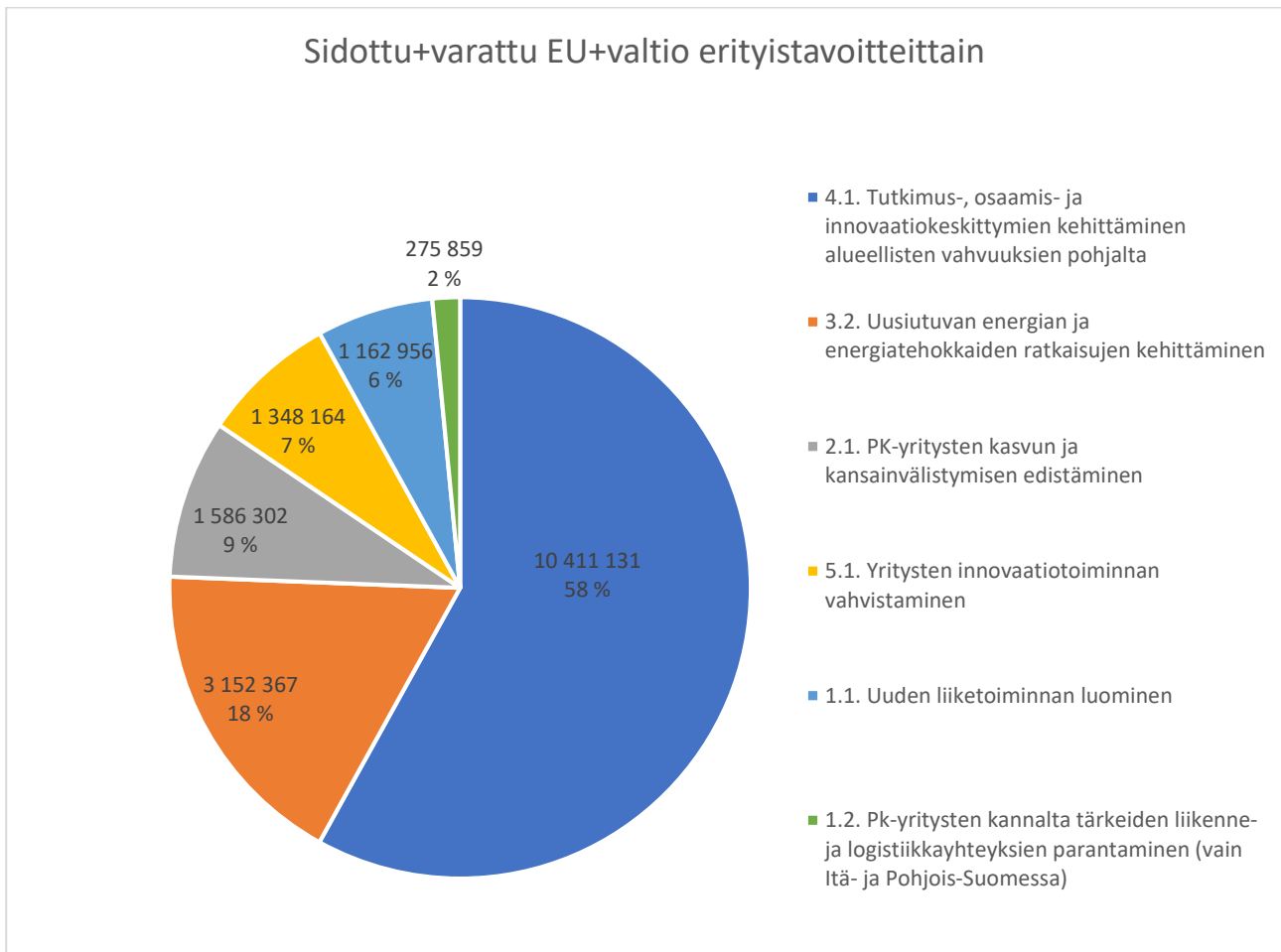
KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

5.1	Centria ammatti-korkeakoulu Oy	Biline2 – Kokkolan Sataman ja Suurteollisuusalueen digitaalinen tiedolla johtaminen	448 800	
Yhteensä			3 203 353	

Vuoden 2019 toinen hankehaku päättyi Keski-Pohjanmaalla 4.10.2019. Hakemuksia haussa saapui 11 kappaletta ja tukea hakemuksilla haettiin n. 3,2 miljoonan euron edestä, Keski-Pohjanmaan liitolla myönnettävissä olevan valtuuden ollessa n. 2,1 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi muille maakuntien liitoille on jätetty 2 hankehakemusta, joiden toiminta kohdistuu myös Keski-Pohjanmaan alueelle. Ylimaakunnallisten hankkeiden rahoittamisen ehtona on, että hakemukset hyväksytään rahoitettavaksi myös muissa maakuntien liitoissa, joiden alueelle toiminta kohdistuu.

Keski-Pohjanmaan liiton myöntämän rahoituksen (EAKR+valtio) kohdentuminen 31.12.2019 mennessä:

Keski-Pohjanmaan liiton rahoitus on kohdennettu erityisesti tukemaan alueen älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa, jonka ytimenä on alueen luonnonvarojen, energia-alan, kemian osaamisen ja digitalisaation innovatiivinen yhdistäminen.

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Valtaosa Keski-Pohjanmaan liiton myöntämästä rahoituksesta on kohdennettu alueellisen osaamisen lisäämiseen (4.1. *Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta*). Keski-Pohjanmaalla on meneillään merkittävää tutkimus- ja kehittämistoimintaa liittyen mm. akkumateriaalitutkimukseen, energian varastointiin, kiertotalouteen, teollisuuden sivu- ja jätevirtojen hyödyntämiseen ja logistiikkaan, joissa Keski-Pohjanmaan liitto toimii rahoittajana. Pitkäjänteinen alueellinen tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä alueelle luodut toimintaympäristöt ovat osaltaan olleet vaikuttamassa siihen, että Keski-Pohjanmaalla on tällä hetkellä vireillä mittavia investointisuunnitelmia tulevaisuuden kannalta merkittävässä aiheissa (mm. Litium kaivosohanke, akkuteollisuus, muut suurteollisuusalueen investoinnit). Pitkäjänteinen akkuklusterin kehittäminen näkyy myös siinä, että Business Finland on myöntänyt Aalto yliopiston johtamalle BATCircle-konsortiolle 10 miljoonan euron rahoituksen. Keski-Pohjanmaan akkuklusterin ja raaka-aineketjun houkuttelevuudesta kertoo myös se, että Suomen Malmijalostus on ilmoittanut aloittaneensa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn valmistelun kahdesta tehtaasta, joissa tuotettaisiin litiumioniakkujen valmistuksessa tarvittavaa prekursori- ja katodiaktiivimateriaalia. Prekursoritehtaan on suunniteltu tulevan Kokkolaan, Vaasaan, Kotkaan tai Haminaan.

Rahoituksella on myös vahvistettu maakunnan kone- ja metallitekniikan, luonnonvara-alan sekä rakennusklusterin oppimisympäristöjä.

Vähähiilisyttä edistävään toimintaan (3.2.) kohdennettu osuus varoista on noussut edellisestä vuosineljänneksestä 1,5 %-prosenttiyksiköllä, nouden n. 17,5 %:iin. Tavoitteena on viimeisen hankehaun myötä nostaa vähähiilisyttä edistävien hankkeiden osuus 20 %:in (koko maan tavoite 25 %).

Tehdyt päätökset ajalla 1.10.2019-31.12.2020*:

<i>Päätöspäivä</i>	<i>Päätöstyyppi</i>	<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Myönnetty rahoitus (€)</i>
10.10.2019	Kielteinen päätös	306493	MAAKIERTO - Hidasliukoisen N/P-riikkaan maanparannusaineen valmistaminen hyödyntäen maa-alkaliaktivoitua tuhkaa sekä teollisuuden ja biotalouden sivuvirtoja	
15.10.2019	Muutospäätös	A72417	EVAKOT – energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut (investointiosio)	
17.10.2019	Rahoituspäätös	A75425	Luova kampus 2020 - investointihanke	1 537 655
17.10.2019	Rahoituspäätös	A75423	Luova kampus 2020 - kehittämishanke	231 612
17.10.2019	Muutospäätös	A72402	EVAKOT – Energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut (kehittämisosio)	
11.11.2019	Kielteinen päätös	306693	INNOKSI	
12.11.2019	Rahoituspäätös	A75498	MAJAKKA – digitalisaation työkalupakista eväät vähähiiliseen teollisuuteen	440 748

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

25.11.2019	Rahoituspäätös	A75548	CarboTech - Biomassapohjaiset hiiliapplikaatiot (kehittämisosio)	359 149
25.11.2019	Rahoituspäätös	A75548	CarboTech - Biomassapohjaiset hiiliapplikaatiot (investointiosio)	224 000
9.12.2019	Kielteinen päätös	307494	Osaamista Keski-Pohjanmaalle	
9.12.2019	Kielteinen päätös	307597	WELCOME	
11.12.2019	Kielteinen päätös	307451	Aineettoman kulttuuriperinnön kestävä hyödyntäminen aluekehittämisessä (AIKKU)	
16.12.2019	Muutospäätös	A75498	MAJAKKA - digitalisaation työkalupakista eväät vähähiiliseen teollisuuteen	
16.12.2019	Muutospäätös	A72942	VASTE - Vähähiilisen logistiikan palvelualusta (kehittämisosio)	
16.12.2019	Muutospäätös	A72948	VASTE - Vähähiilisen logistiikan palvelualusta (investointiosio)	
Yhteensä				2 793 164

*Kaikki Keski-Pohjanmaan liiton tekemät hankepäätökset ovat löydettävissä liiton sivustolta [viranhaltijapääotokset/EAKR](http://viranhaltijapaaotokset/EAKR), ja ohjelmakaudella 2014-2020 tähän mennessä rahoitetut hankkeet tiivistelmineen ovat löydettävissä myös Keski-Pohjanmaan liiton sivustolta kohdasta [hankkeet](#) (sivustolta eteenpäin linkitys rakennerahastot tietopalvelun sivulle).

Kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä rahoitetuista hankkeista löytyy kuvaukset edellisistä neljännesvuosiraporteista sekä rakennerahastot tietopalvelusta (linkitys yllä).

Päättäneellä vuosineljänneksellä myönnettiin rahoitusta kiertotaloutta, luonnonvara-alaa ja digitalisaatiota kehittäviin toimiin.

Centria ammattikorkeakoulu Oy:lle rahoitettu **MAJAKKA - digitalisaation työkalupakista eväät vähähiiliseen teollisuuteen** -hanke selvittää digitalisaation potentiaalin prosessien energia- ja materiaalihokkuuden parantamisessa. Hanke keskittyy digitaalisten tiedonkäsittelymenetelmien tutkimiseen ja soveltamiseen teollisuuden prosesseihin. Näiden menetelmien avulla olemassa olevasta informaatiosta kyetään tuottamaan täysin uusia laskennallisia suureita eli jalostettua mittaustietoa. Jalostetun mittaustiedon ja ymmärryksen myötä prosesseja kyetään ohjaamaan kohti optimaalisia olosuhteita ja ennen kaikkea säättämään prosesseja tarkemmin. Hyödyt realisoituvat laitteiden pidempänä elinkaarena, energia- ja resurssitehokkuutena eli vähähiilisytenä. Olemassa olevat tutkimusympäristöt muokataan alkukartoituksen pohjalta demonstraatioihin sopiviksi. Demonstraatioiden valinnassa huomioidaan ensisijaisesti alueen teollisuudelle tyypilliset prosessit sekä valittujen menetelmien soveltamisen hyötypotentiaali. Syntyviä tuloksia esitellään laajasti alueen yrityksille sekä paikan päällä, monikanavaisesti tiedottamalla, että seminaareissa.

Hankkeen tavoitteena on kehittää 6 yhdyskuntien vähähiilisyttä edistävää uutta ratkaisua, toteuttaa 8 vähähiilisyttä edistävää demonstraatiota yrityksissä ja käynnistää 8 yrityksen kanssa tki-toiminta tai tki-yhteistyö. Tavoitteena on myös että 3 yritystä tuo markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin.

Oulun yliopistolle rahoitettu kehittämis- ja investointihankepari on **CarboTech – Biomassa-pohjaiset hiiliapplikaatiot**. Tässä projektissa tutkitaan hitaalla pyrolyysillä tuotettujen teknisen hiilen applikaatioiden valmistusta, ominaisuuksia ja soveltuvuutta mm. metallurgisen teollisuuden käyttökohteisiin. Lisäksi tutkitaan termokemiallisilla käsittelyillä tapahtuvaa teknisen hiilen

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

valmistusta, tehdään tuotteiden ominaisuusmäärittelyjä sekä selvitetään soveltuvuutta eri applikaatioihin. Hankkeen tavoitteena on laajentaa ja syventää osaamista toteutusalueella ja luoda pohjaa yritystoiminnan laajentamiselle kehittämällä uusia tuotteita, mm biomassapohjaisia hiilivaahoja ja muita hiilituotteita (esimerkiksi teknistä hiiltä pelkistyskäyttöön metallien jalostuksessa). Hanke hyödyntää raaka-aineena metsäteollisuuden, sahateollisuuden sekä biojalostamoiden sivutuotteita kuten puunkuorta, ligniiniä ja fenolisia yhdisteitä. Metallurgisessa teollisuudessa hiiltä käytetään useissa eri prosessivaiheissa eri muodoissa niin pelkistyksessä kuin energialähteenä. Osa fossiiliperäisestä hiilestä on mahdollista korvata uusiutuvalla biopohjaisella raaka-aineella ja tämä mahdollistaa jopa kymmenien tuhansien tonnien hiilidioksidipäästöjen vähentämisen vuosittain.

Hankkeen tavoitteena on, että 2 yritystä tuo markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin, yhdyskunnissa toteutetaan 2 vähähiilisyttä edistävää uutta ratkaisua, yrityksissä toteutetaan 1 vähähiilisyttä edistävä demonstraatio ja hanke toiminnan seurauksena 3 yritystä käynnistää tki-toiminnan tai yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa.

Suurin vuosineljänneksellä rahoitettu hankekokonaisuus oli Keski-Pohjanmaan koulutuskunta-yhtymän **Luova kampus 2020** -kehittämishanke ja siihen kuuluva investointihanke. Hankkeiden tavoitteena on vahvistaa alueen luonnonvara-alan koulutuksen, alan yrittäjyyden sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytyksiä kehittämällä oppimisympäristöjä sekä edistämällä uuden teknologian käyttöä. Luova Kampus 2020 -kehittämishankkeessa selvitetään, minkälainen olisi tulevaisuuden maitotila mm. hyvinvoinnin, toiminnallisuuden, automaation, kiertotalouden, bioturvallisuuden ja uusimpien teknologioiden näkökulmista. Hankkeessa suunnitellaan kotieläintuotannon oppimisympäristö, jossa otetaan huomioon opetuksen ja tki-toiminnan tarpeet, ja oppimisympäristö suunnitellaan pedagogisesti toimivaksi. Hankkeissa kilpailutetaan kotieläintuotannon oppimisympäristön suunnittelu, rakentaminen ja laitehankinnat sekä simulaatio-opetuksen ja eläinten hoidon oppimisympäristön laitteistot sekä toteutetaan investoinnit. Hankkeiden tuloksena Keski-Pohjanmaalle saadaan kaksi uutta innovaatioalustaa. Kpedun Kannuksen toimipaikkaan tulee moderni kotieläintuotannon oppimisympäristö, joka palvelee koulutusta ja tki-toimintaa. Oppimisympäristön sisälle rakentuu toinen innovaatioalusta, digisilta, eli digitaalinen ratkaisu, joka mahdollistaa datan välittämisen oppimisympäristön ja yhteistyöverkoston välillä. Tuloksena on myös innovaatioalustoissa kehitetty tki-alustapalvelu sekä opetuskäyttöön sovellettava digitaalinen palvelu.

Yhteenveto 1.10.2019 – 31.12.2019 tarkastetuista loppuraporteista ja niissä esitetyistä tuloksista:

<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Myönnetty rahoitus (€)</i>
A70692	Biolaakso II - Kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä	485 127
A72743	Reittien ja matkailupalvelujen Keski-Pohjanmaa	266 400
A71235	XNet - digitalisaatiota edistävät verkkosovellukset	268 175

Tarkasteluun on otettu hankkeet, joiden loppuraportit on hyväksytty aikajaksolla 1.10.2019 – 31.12.2019. Investointihankkeista ei toimiteta erillistä loppuraporttia. Investointihankkeen tulokset raportoidaan kehittämishankkeen loppuraportilla. Näiden tukisumma on mainittu suluissa.

Jyväskylän yliopiston toteuttamassa **Biolaakso II – Kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä** -hankkeessa tavoitteena oli kasvattaa luonnonvaroiltaan rikkaan Keski-Pohjanmaan alueen ja samalla myös Suomen kilpailukykyä kemiaan, mineraalitalouteen ja biotalouteen liittyvän uuden osaamisen, innovaatioiden ja yritystoiminnan avulla. Hankkeen tavoitteena oli rakentaa vaikuttava Keski-Pohjanmaan kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä, jonka ainutlaatuinen osaamisprofiili tuo valtakunnallista lisäarvoa. Tämän tueksi laadittiin 23 kumppanin välinen yhteistyösopimus, jolla turvataan Biolaakson jatkumo ja yhteistyö tulevaisuudessa.

Hankkeessa kehitettiin kemian-, mineraalitalouden ja luonnonvara-alan osaamiskeskittymää ja sen tutkimusalojen yhteiskäyttöä. Kampusalueen laboratorioinfran kehittämisen suurin saavutus oli Luonnonvarakeskuksen ja Geologian tutkimuslaitoksen toimipisteiden integroiminen osaksi kampusalueen infraa. Kampusalueella on kolmessa eri toimipisteessä laboratoriotoimintaa ja laboratorioissa toimii Centria-ammattikorkeakoulu, Geologian tutkimuskeskus, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius (Oulun yliopisto ja Jyväskylän yliopisto) ja Luonnonvarakeskus sekä yritysyhteistyökumppaneita. Pk-yritysten ja tutkimusryhmien välille on syntynyt pitkäjänteinen yritysyhteistyökulttuuri ja -käytänteet. Biolaakso-brändin luomiseksi teetettiin hankkeessa Biolaaksolle logo, video, esite, rollup sekä uudet nettisivut ja somekanavat, jotka toimivat myös kv-yhteyksissä.

Hankkeen toiminnan tuloksena syntyi 3 uutta innovaatioalustaa ja niissä kehitettiin ja pilotoitiin 3 uutta tuotetta tai palvelua. Hanke ylitti tässä asettamansa tavoitteet. Hanke jäi kuitenkin tavoitteissaan synnyttää uusia TKI -työpaikkoja, joita ei syntynyt yhtään. Ainoastaan yksi yritys käynnisti hankkeen seurauksena uuden TKI-toiminnan tai -yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa. Hankkeen toimintaan osallistui yhdeksän yritystä.

Kokkolanseudun Kehitys Oy:n toteuman **Reittien ja matkailupalvelujen Keski-Pohjanmaa** -hankkeen tavoitteena oli keskipohjalaisen matkailutarjonnan kartoittaminen ja kohentaminen. Kaikki luontoreitit ja kohteet (matkailuyritykset, nähtävyydet, kohteet, kodat, laavut) kartoitettiin ja 55 reittiä ja yli 300 kohdetta vietiin kansainväliseen Outdooractive.com/fi -karttasovellukseen. Yrityksille ja muille matkailutoimijoille järjestettiin yhteensä 83 erilaista työpajaa, workshopia, verkostoitumistilaisuutta ym. esiin nousseiden tarpeiden mukaan. Yrittäjien yhteistyö ja yhteiset palvelupaketit yli kuntarajojen ovat jo hyvällä alulla. Yhteisiä matkailupalvelukokonaisuuksia on syntynyt, mutta yhteistä markkinointia ja myymistä varten tarvitaan matkanjärjestäjäoikeudet, joten sopivaa myyjätahoa ei ole vielä löytynyt.

Hanke pääasiassa täytti itselleen asettamansa numeraaliset tavoitteet. Hankkeen toimintaan osallistui 97 yritystä, joista 4 aloitti viennin tai laajensi uudelle vientimarkkina-alueelle. Uusia työpaikkoja syntyi 9 ja kahdessa pk-yrityksessä tapahtui merkittävää liikevaihdon tai henkilöstön lisäystä.

Centria ammattikorkeakoulu Oy:n **XNet - digitalisaatiota edistävät verkkosovellukset** -hankkeessa tavoitteena oli edistää ja madaltaa kynnystä teknologian käyttöönottoon sekä tukea digitaalista kehitystä ja luoda uusia mahdollisuuksia liiketoiminnan edistämiseksi digitalisaation keinoin. Hankkeessa esiteltiin ja toteutettiin matalan kynnyksen teknologiaratkaisuja yritystoiminnan päivittäisen toiminnan tueksi. Pilotoinneissa huomioitiin yrityksen tarve ja osaamistaso. Olemassa olevia teknologioita kartoitettiin, hyödynnettiin ja sovellettiin erilaisiin käyttökohteisiin, jolloin voitiin kehittää edullisia, käyttäjäystävällisiä ja innovatiivisia ratkaisuja. Pilotoinnit toteutettiin yhteistyössä hankkeen osallistujien kanssa, jotta voitiin varmistaa kokeilun sujuva ja tarkoituksen mukainen käyttö. Piloteissa ei luotu valmiita tuotteita tai palveluita, vaan näiden aihioita, eräänlaisia prototyyppisiä, joita on mahdollista jatkojalostaa malleiksi,

KESKI-POHJANMAAN LIITTO

MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

menetelmiksi, tuotteiksi tai palveluiksi. Hankkeessa syntyi useita pilotointeja, joita voi hyödyntää yrityksissä tai yhteisöissä pohjana tai osana tuotetta tai palvelua. Lupaavia pilotointeja olivat muun muassa maatilalle ja kiinteistöalalle toteutetut kokeilut, työajanseurantasovellus sekä kunnossapitoratkaisut.

Hanke pääasiassa ylitti itselleen asettamansa numeraaliset tavoitteet. Hankkeeseen osallistui 22 yritystä, joista 8 aloitti uuden TKI-toiminnan tai yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa. Yrityksistä viisi kehitti uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen markkinoille ja kolmeen syntyi uusiutuviin energiaratkaisuihin tai vähähiilisyden tukemiseen perustuvaa uutta liiketoimintaa. Hankkeessa toteutettiin yritysten avoimen tiedon ja rajapintojen avulla 24 sovellusta.